

Balkányi Beszélő

2024. július-augusztus

„Azt mondd meg nékem,
hol lesz majd lakóhelyünk?”

Tisztelt Olvasók!

Kedves Városlakók!

A fenti kérdést főleg az idősebb generációból ismerik sokan, akik fejben bizonyára azonnal folytatják is a sort, és azt is tudják, Cseh Tamást idéztem. Azt a XX. századi dalnokot, aki szeretett szülővárosáról nagyon sokszor énekelt a közönségnek. Mesélt ezzel a lakóhelye, a környezete, a számára biztonságot nyújtó közeg adta élményeiről és érzéseiről, egyéni képet festett az egy helyen élő emberek mindennapjairól, mindezzel pedig művészi módon fejezte ki kötődését városa iránt. Városvezetőként én illet nem teszek, hiszen nem vagyok művész. Ezért csak e módon tudom megfogalmazni: közösségi, a közösség érdekét szem előtt tartó polgárnak tartom magam, aki – hasonlóan sok-sok emberhez – nagyon szereti lakóhelyét. Azt a kisvárost, ami Balkány, ami a mi Balkányunk.

Azt a Balkányt, ahol napjainkban közel 6000 ember él, és ahol már 800 évvel ezelőtt is laktak. Ahol humuszos homok, barna erdő- és helyenként réti talaj fedi a földfelszínt, és ahol akácok, nyárfák, tölgyesek és fenyők alkotják az erdőket. Ahol dolgoz, igyekvő nyírségi nők és férfiak élnek 90 négyzetkilométeren, és ahol a bátorságot, a küzdőszellemet és a hazaszeretetet számtalan alkalommal bebizonyították a történelem során.

Ez a Balkány, a mi Balkányunk **2024. szeptember 7-én** kerek évfordulót ünnepel, városi rangjának **20 éves** jubileumát.

Településvezetői elődeim érdemeit elismerve kijelenthetem, az

eltelt két évtized több tekintetben adott új lendületet Balkány fejlődésének, hiszen 2004-ben a város kulcsával együtt óriási felelősséget is kaptunk. Azóta a mindenkor képviselő-testület mindig városi léptékben és városi fejlesztésekben gondolkodik, hogy aki itt él és itt szeretne élni, annak városhoz méltó infrastruktúra álljon a rendelkezésére. A városi címet elnyertük 20 éve, amivel az is jár, hogy 20 éve minden munkánkkal és tervünkkel ezen rang megőrzésén, valamint egy még szebb és még jobb városi jövő építésén kell dolgoznunk. Idén magam is jubilálok, ugyanis harminc éve annak, hogy a választók bizalmából önkormányzati képviselője lettem településünknek. Hálás vagyok azért, hogy ennek a három évtizednek a több mint felében polgármesterként szolgálhatok Önökért.

E sokéves közéleti múlt okán gondolom úgy, Balkány elsősorban az itt élő emberek közössége és egysége, melynek jóléte nem csupán a kézzel fogható dolgokon múlik, hanem azon az összefogáson, ami mindannyiunk érdekét egyformán szem előtt tartja, és ami megvalósításokat, értékeket teremt. Húsz év alatt eredmények születtek, ezeket az eredményeket pedig Önökkel karöltve értük el.

Kérem Önöket, ünnepeljük ezt a közös munkát meg együtt! Kicsik és nagyok, balkányiak és Balkányba visszatérők, családok és barátok!

Húsz év nem kis idő, az akkor születettek ma már felnőtt emberek, két évtizedes történetük van. Balkány városi története ugyanennyi, és ahogy a 2004-ben világra jött embereknek, úgy településünknek is van olyan élete,

értéke és sikere, ami ünneplést érdemel.

Ismerik talán azt az érzést, amikor az utazásból hazafelé, a megyehatárt átlépve előbb egy megkönnyebbült sóhaj hagyja el a szánkat, majd megérkezve a települést jelző táblához nagyot dobban a szív: itthon vagyok, megérkeztem! Ugye, Önökkel is szokott így lenni?

Tisztelettel kérem Önöket, **szeptemberben 7-én** dobbanjon egyszerre szívünk ugyanígy Balkányért, a 20 éves városunkért, az itt élő emberek mindegyikéért! Legyünk büszkék együtt településünkre, és kívánjunk egyszerre ezen ünnepi alkalomból sokszor húsz évet még a jövő balkányi nemzedékének, utódaink helyben maradásának!

Mert mit is énekel Cseh Tamás dalának végén?
„Itt van a város, vagyunk lakói/
Maradunk itten, maradunk itt,
maradunk.”

E lírai gondolat jegyében nagy szeretettel hívom és várom Önöket **Balkány Város Napja** rendezvényünk valamennyi programjára!

Pálosi László
polgármester

EBŐSSZEÍRÁS

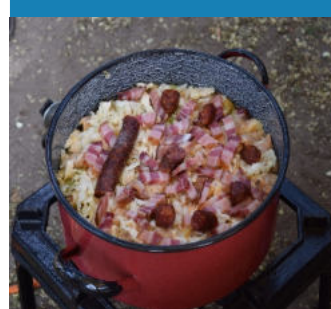
3. OLDAL ▶

PÁLYAÁVATÓ FOCITORNA

6. OLDAL ▶

NEGYEDSZER KÁPOSZTÁZTUNK

8-9. OLDAL ▶

VÁROSNAPO 2024. 09.07.

12. OLDAL ▶

INTÉZMÉNYEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK

A Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda nyári programjai

Közös hálaadásra gyűltek össze a Nyíregyházi Egyházmegye köznevelési intézményeiben dolgozó pedagógusok 2024. 06. 27-én az újfahértói görögkatolikus templomban, ahol óvodánk pedagógusai is részt vettek. A kiemelkedő tevékenységeket folytató munkatársak püspöki dicséretben és Szent Gellért-díjban részesültek. Óvodánkból Máté István né óvodatitkár részesült püspöki dicséretben. Az ünnepség után szakmai-módszertani foglalkozásokon vehettek részt a jelenlévők. Az eseményt közös ebéddel zártuk.

Óvodánkban a nyári szünet beköszöntével sem állt meg az élet. A gyerekekkel közösen folyamatosan végezzük az aktuális kerti munkákat, a zöldségek és gyümölcsök betakarítását, majd felhasználását. A gyerekek nagyon szívesen sütnek és főznek együtt,

így készítettünk fügelekvárt, főztünk lecsót, valamint süttünk együtt kiflit és zsömlét is, amit nagy örömmel fogyasztottak el. Ezen tevékenységek során közvetlen tapasztalatszerzés útján alakíthatjuk a gyerekek környezettudatos magatartását és terelhetjük őket az egészséges életmód felé.

2024. július 19-én és 20-án óvodánk dolgozói egy igen aktív lel-

FOTÓK: INTÉZMÉNY

ki-szellemi és testi tréningen vettek részt. Elsőként a tokaji görögkatolikus templomot, majd a tályai Koroknai Pincészetet látogattuk meg. Ezután érkezünk meg Boldogkőváraljára, a Tekerjes fogadóba, mely szállásunkként szolgált. A bőséges vacsora után a szomszédos községbe, Arkára zarándokoltunk, ami mindenkit lenyűgözött. Szálláshelyünkre visszatérve még egy kis beszélgetéssel, majd közös imával zártuk a napot. Másnap az ima és a reggeli után elindultunk, hogy meghódítsuk a várat. A várban a kóbor lovagok középkori párbaját tekinthettük meg, majd egy udvarhölgy mesélte el nekünk a vár történetét. A fogadóba visszaérve következett a szellemi töltökezés, különböző csa-

patépitő feladatok tették örömtelivé a nap további részét. Az ebéd elfogyasztása után folytatódott az önismereti, építő jellegű játék. Intézményünk helyettese, Balláné Judit éppen ekkor ünnepelte születésnapját, ezért meglepetésként a vendéglőben tartottuk a köszöntést. Isten éltesse sokáig!

Jókedvűen, feltöltődve, sok élménnyel és a közösség megerősítésével érkezünk haza.

Az óvoda minden dolgozója hálaán köszöni Szabó Gábor atyának, hogy megszervezte ezt a közös programot, biztosította a jókedvet és a lelki feltöltődést. A kollektívánk vele együtt igazi közösséggé kovácsolódott!

Köszönjük szépen!

az intézmény dolgozói

IMPRESSZUM

Balkányi Beszélő

Balkány Város Önkormányzatának és lakosságának közéleti lapja

Kiadja:

Balkány Város Önkormányzata

Szerkesztőség:

Balkány Városi Könyvtár

és Művelődési Ház

4233 Balkány, Kossuth utca 1-3.

Elérhetőség: (42) 260-066,

balkanyibeszelo1991@gmail.com

Nyomtatás: Kálló Dekor

ISSN 1786-531X

Az újságban megjelenő hirdetések valóságtartalmáért felelősséget nem vállalunk!

HIRDESSZEN NÁLUNK!

Hirdetések, köszönetnyilvánítások, jókívánságok díjai:

Teljes oldal (1/1): 35 000 Ft

Fél oldal (1/2): 18 000 Ft

Negyed oldal (1/4): 9 500 Ft

Nyolcad oldal (1/8): 5 000 Ft

Tizenhatod oldal (1/16): 2 600 Ft

4 x 4-es területű: 1 400 Ft

Apróhirdetés (20 szóig): 600 Ft

A hirdetési szöveget/képi anyagot személyesen a városi könyvtárban fogadjuk, illetve elküldhetik azt internetes elérhetőségünkre.

ÖNKORMÁNYZAT

INGYENES KUTYA IVARTALANÍTÁS

Az önkormányzat a tavaly sikerrel elindított ingyenes kutya ivartalanítási program folytatásaként idén is **legfeljebb 70 kutya chipeléséhez, veszettség elleni oltásához és ivartalanításához biztosít támogatást.**

A támogatás természetbeni, tehát nem pénzt kapnak a kérelmezők, hanem az önkormányzat kifizeti a kutyák chipelésének, oltásának és ivartalanításának költségét az önkormányzattal szerződésben álló állatorvosnak.

A támogatást minden balkányi lakóhelyű, Balkányban kutyát tartó személy igényelheti, aki-

nek a háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nettó 216 800 Ft-ot.

Az igényléshez szükséges nyomtatvány elérhető a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán és az önkormányzat honlapján. A kérelmet **október 15-éig lehet benyújtani.**

Kérjük a jogosultakat, hogy minél többen éljenek a lehetőséggel, mert ez az egyetlen módja, hogy a nem kívánt szaporulatok és a gazdátlan kutyák számát visszaszorítsuk! Tegyük érte, hogy egy kutya se végezze az erdőbe vagy a szemétre dobva!

INGYENES
önkormányzati kutyaivartalanítás
2024. 09. 01. – 2024. 10. 15.

FELTÉTELEK:

- balkányi lakcím
- nettó 216 800 Ft alatti jövedelem
- nyomtatvány kitöltése

Részletek a hivatalban!

EBÖSSZEÍRÁS

Tisztelt Ebtartók!

Az állatvédelmi törvény alapján az önkormányzat három évente legalább egy alkalommal kötelező ebösszeírást végez. A legutóbbi ebösszeírás 2021-ben zajlott, ezért az önkormányzat **2024. szeptember 1-30.** között újra felméri a Balkány közigazgatási területén tartott ebek számát. Az összeírás önbevallásos módszerrel történik, ezért felhívjuk a figyelmet, hogy a formanyomtatvány beszerzése az ebtartó kötelessége! Egy nyomtatványon egy

ebet lehet bejelenteni, ezért kérjük, hogy a nyomtatványt a szükséges darabszámban szerezzék be!

Az adatlap elérhető a Balkányi Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálati irodájában, illetve letölthető az önkormányzat honlapjáról. Ügyfélkapuval rendelkező gazdák a <https://e-onkormanyzat.gov.hu> oldalon elérhető nyomtatványon is megtehetik a bejelentést. (Ügyindítás menü – ágazat: általános vagy egyéb igazgatási ügyek, ügytípus: ebnyilvántartás.)

A kitöltéssel kapcsolatos tájékoztatás hivatali időben (hétfő-csütörtök: 7.30-16.00; péntek: 7.30-13.30) személyesen a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán, illetve a 42/561-000 telefonszámon kérhető.

Az ebösszeíró adatlapot az alábbi módokon lehet benyújtani:

- személyesen vagy postai úton a Balkányi Polgármesteri Hivatal, 4233 Balkány, Rákóczi u. 8. sz. alatti címre,
- az e-papír szolgáltatás használatával a <https://epapir.gov.hu/>

internetes portálon keresztül - a <https://e-onkormanyzat.gov.hu> oldalon elérhető űrlap beküldésével

- e-mailben a jegyzo@balkany.hu címre

Az ebösszeíró adatlapok leadásának határideje: **2024. szeptember 30.**

Az önkormányzat „ebadó” bevezetését továbbra sem tervezi, az adatszolgáltatók semmiképpen sem kerülnek hátrányba, azonban a bejelentést elmulasztók akár 150 000 – 450 000 Ft-os állatvédelmi bírságra is számíthatnak!

Dr. Tóth János
jegyző

VERS MINDENKINEK

A harsány napsütésben
oly csapzott már a rét
és sárgáll már a lomb közt
a szép aranyranét.
Mókus sivít már és a büszke
vadgesztenyén is szúr a tüske.
(Radnóti Miklós)

ANYAKÖNYVI HÍREK

Marozsán Hanna

Antal Milán

Bari Gergő Immánuel

GÓLYAHÍR

Városunk legifjabb polgárai:

Tóth Attila és Tonté Letícia
lánya, **Zselyke** 2024. 06. 06.

Marozsán Zsolt és
Léka Alexandra
lánya, **Hanna** 2024. 06. 12.

Antal Géza és Besnyi Beáta
fia, **Milán** 2024. 06. 30.

Bari Zsanett
fia, **Gergő Immánuel** 2024. 07. 10.

Szikora István és Kádár Mariann
fia, **Teodor** 2024. 07. 24.

HALOTTAINK

Tálas András (84)
Dankó Józsefné (82)
Horváthné Illés Klára Ágnes (67)
Mazsolán Istvánné (70)
Vilmánszki Györgyné (74)
Csontos Ferenc (74)
Vasas Mihály (82)
Vincze Károly (70)
Karnai Istvánné (91)
Pócsik János (66)
Farkas Jánosné (84)
Dr. Kun Bertalanné (75)
Molnár Imre (83)
Molnár Sándor (57)
Fagyina Tatyána (63)
Csonka László (84)
Hanzel Mihály (79)

Egészségben, sikerekben, boldogságban gazdag, hosszú és tartalmas életet kívánunk!

Emléküket megőrizzük!

*Kissné Boros Anikó
anyakönyvvezető*

SPORT

FOTÓ: EGYESÜLET

Önkormányzati és pályázati források segítségével szervezi 8. esztendeje ingyenes nyári kézilabda táborát a Balkányi Ifjúsági Sport Egyesület.

ÖNKORMÁNYZAT

ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ESKÜ

Újabb honfitársunk tett ünnepélyes állampolgársági esküt a Polgármesteri Hivatalban, és vált ezzel 2024. augusztus 5-től teljes jogú magyar állampolgárrá.

Szokolova Alina Magyarországon született, gyerekkora óta balkányinak vallja magát, hiszen családjá itt él, és sok-sok egyéb szállal kötődik településünkhöz. Balkány nevében a sikeres eskütétel alkalmából kívánunk számára jó egészséget és számtalan boldog pillanatot munkájában és magánéletében!

Kissné Boros Anikó anyakönyvvezető

FOTÓ: POLGÁRMESTERI HIVATAL

KÖZÉRDEKŰ

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Világnapja

Gyere és próbáld ki az újraélesztést!

2024. 09. 17. 9.00-12.00 Balkány, Benedek tér (szökőkút tere)

A program Balkány Város Önkormányzatának együttműködésével valósul meg.

Mentés életet!

HIRDETÉS

AUTÓS-MOTOROS TANFOLYAM INDUL BALKÁNYBAN

TANTERMI VAGY E-LEARNING OKTATÁSSAL

FÜZE PLUS AUTÓSISKOLA

www.fuzesplusautosiskola.hu

Tantermi és E-learning képzések AM, A, B kategóriákban.

FÜZES KRISZTIÁN 06-70/573-6460

A sikeres KRESZ vizsga után 25.000 Ft állami támogatás vehető igénybe 20 év alattiaknak és a GYES-en, GYED-en lévő kismamáknak.

JELENTKEZÉS: VÁROSI KÖNYVTÁR, BALKÁNY, KOSSUTH U. 1.

HÉTFŐTŐL-PÉNTEKIG 8.00-15.00

KÖZÉRDEKŰ TELEFONSZÁMOK

Veszélyhelyzeti központi telefonszámok

MENTŐK 104

TŰZOLTÓK 105

RENDŐRSÉG 107

ÁLTALÁNOS VESZÉLYHELYZET 112

KÖZPONTI ÜGYELET 1830

Helyi közérdekű telefonszámok

Mentőállomás 112 (központi szám)

(06 42) 260-172

GYERMEKORVOS

Dr. Svéda Melinda (06 42) 561-090

FOGORVOS

Dr. Kocsárdi Adrienn 06-30-545-3095

HÁZIORVOSOK

Dr. Holubán Yosyp (06 42) 561-149

Dr. Katona Melinda (06 42) 561-147

Dr. Kraus Heidrun (06 42) 561-145

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Forgóné Derecskei Tímea 06-70-409-3159

Mányák Henrietta 06-70-409-3154

Tóth Istvánné 06-70-409-3158

Kormányablak

(06 42) 795-362,

(06 42) 795-263, (06 42) 795-349

Polgármesteri Hivatal (központi szám)

(06 42) 561-000

Posta (06 42) 361-020

Rendőrőrs (06 42) 361-505

Szociális és Gondozási Központ,

Tanyagondnoki Szolgálat

(06 42) 561-106, (06 42) 561-107

Városi Könyvtár (06 42) 260-066

Szabolcs Vezér Általános Iskola és AMI

(06 42) 561-010, (06 42) 561-011

Barackvirág Óvoda

(06 42) 561-097, (06 42) 561-098

Bóbita Bölcsőde (06-20) 256-1203

Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda

(06 42) 561-004

Rákóczi Téri Patika (06 42) 561-060

Balkányi Vízmű (06 42) 361-636

Balkányi Nonprofit Kht. (06 42) 260-102

Telefonszámok

általános ügyintézéshez

MVM Next ügyfélszolgálat (áram, gáz)

(20) (30) (70) (06-1) 474-9999

ÉAK Nonprofit Kft. (hulladékgyűjtés)

(06 42) 508-374

Nyírségyvíz Zrt. (06 42) 523-600

SPORT

PÁLYAÁVATÁS, FOCITORNA, REMEK HANGULAT

Városunk legrégebbi sportegyesülete, a Balkányi SE július 27-én és 28-án pályaaavató labdarúgótornát rendezett neves egyesületek vendégjátékával.

Nyolc U13-as együttes mérkőzött meg egymással a kétnapos eseményen, küzdelmeik során pedig nem csak emlékezetes tapasztalatokkal lettek gazdagabbak, hanem felavatták a vadonatúj pályát és öltözőt is.

Igazi nemzetközi megmérettetés volt, hiszen Erdélyből is érkeztek

A torna végeredménye:

Aranyágon:

I. helyezett:

Debreceni VSC

II. helyezett:

Nyíregyháza Spartacus

III. helyezett:

Kisvárdai VLA

IV. helyezett:

Bene Ferenc LA (Kaposvár)

Ezüstágon:

I. helyezett:

Partium LA (Szatmárnémeti)

II. helyezett:

Érmihályfalvi Unirea LA

III. helyezett:

Balkányi SE

A verseny helyszínéül szolgáló komplexum a jövőben tovább bővül két fedett lelátóval, egy műfüves pályával és egy vízesblokkal is. Ezek az innovációk hozzájárulnak majd az egyesület sportszakmai előrelépéséhez és azon belüli legfontosabb céljához, az utánpótlás fejlesztéséhez.

Mindezt **Mirgai László**, az egyesület szakmai vezetője is elmondta, hozzátéve, hogy még időben léptek a csapattal, hogy a következő években még nagyobb célokért küzdjenek.

Obsitos Norbert, a Balkányi SE elnöke ezúton gratulál minden résztvevőnek, és hálásan köszöni meg a szervezőgárda nevében is mindazok segítségét, támogatását, akik hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához.

indulók, az Unirea Érmihályfalva és a Partium Labdarúgó Akadémia képviselőit. A főszereplők a gyerekek voltak, akik közül a legjobb játékosnak a nyíregyházi Hatházi Noelt, a gólkirálynak a debreceni Tisza Boriszt, a legjobb kapusnak pedig a kaposvári Rengel Barnabást választották. Az esemény nagyszerű hangulatáért Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye ikonikus megyei fociszónoka, Papp Attila "Papsi" volt a felelős.

FOTÓK: EGYESÜLET

REJTVÉNY 14 ÉVEN ALULIAKNAK

Kedves Gyerekek!

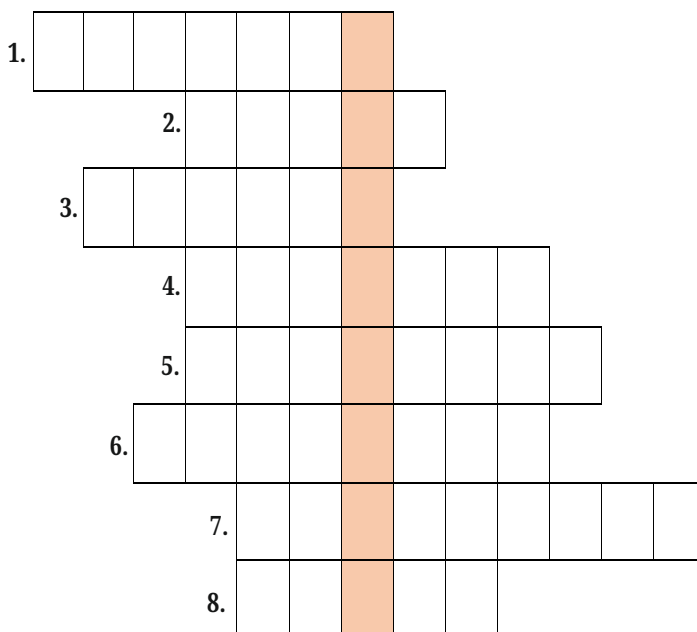
Összevont számunk keresztrejtvényének színezett oszlopa ezúttal egy híres magyar regényben előforduló szót rejt. A megfejtésen túl írjátok azt is meg nekünk, melyik irodalmi műben játszott fontos szerepet ez a dolog, illetve ki a regény szerzője?

A balk.konyvtar@gmail.com internetes címünkre várjuk tőletek a megfejtést **2024. szeptember 15-ig**.

Az előző havi megfejtés:

Tutajos, Fekete István Tüskevár című regényének hőse

1. Gárdonyi Géza eredeti családneve
2. Jarművek irányjelzője/egyetemi leckekönyv
3. A busójárásról híres magyar település
4. Derékra erősített, onnan szabadon lógó, a két lábat együtt takaró, alul nyitott női ruhadarab
5. Burgonya, krumpli tájszavas változata
6. Üdítőital: víz, cukor és citromlé keveréke
7. Kéttörzű hajó, amelynek két törzse egymással párhuzamos és egyforma
8. Virágatlan növények ivartalan szaporító sejtje

MESÉLŐ FOTGRÁFIÁK

Ezen rovatunkban olyan fényképek kerülnek bemutatásra, melyek egy többéves gyűjtőmunka legbeszédesebb darabjai városunk intézményeiről, kultikus helyeiről. Reméljük, látványuk és az általunk közölt információk sok kedves emléket és még több történetet, akár mesét hoznak felszínre olvasóinkban.

(Forrás: személyes visszaemlékezések)

A fotó helyszínét sokan nevezték (vagy nevezik talán ma is) Preszszó-kanyarnak.

A megörökített pillanat szereplői pedig: a Szakolyi út felől három kerékpárt (!) toló pár, a Ságvári (mai Fő) utca elején egy-egy – a kétirányú közlekedésnek megfelelően – leparkolt Zsiguli, balról autóstáskás-kardigános gyalogos, valamint az úttesten háborítatlan nyugalommal álló/sétáló fiatalember – valamikor az 1970-es évek végén.

ÉLETKÉP A NÉGYES KERESZTEZŐDÉSRL

2004. július

Nagyvilág:

- Elhunyt Jerry Goldsmith amerikai zeneszerző és karmester, a filmzene egyik legnagyobb hatású alakja. Olyan filmek zenéje kötődik nevéhez, mint a Majmok bolygója, az Elemi ösztön, több Rambo-film, a Nyolcadik utas: a Halál, a Mulan és a Múmia. A világhírű művészt a magyar Rózsa Miklós zeneszerző munkája inspirálta arra, hogy maga is elkezdjen zenével foglalkozni.

Európa:

- A portugál labdarúgó-Európa-bajnokság döntőjében Görögország és Portugália csapata küzdött meg egymással. Harisztász fejcs góljával Görögország győzött 1–0-ra. Győzelmük óriási meglepetés volt mindenki számára, mert görögök addig még soha nem nyertek rangos focitorrát.

Magyarország:

- Fákát döntött ki és elektromos vezetékeket rongált meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye felett

átvonuló nagy vihar. Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdőn és Nyíregyháza-Sóstóhegyen borsó, illetve galambtojás nagyságú jéggel esett az eső.

Balkány:

- 5 pár kötött házasságot, és 8 gyermek született városunkban, 1 fiú és 7 lány.

2004. augusztus

Nagyvilág:

- 201 ország részvételével Athénban megrendezték a XXVIII. olimpiai játékokat.

Európa:

- Ellopták Edvard Munch Sikoly című művét (1893) az oslói Munch Múzeumból.

Magyarország:

- Budapesten elvégezték az első magyarországi kombinált szervátültetést. Egy 11 éves kisfiú kapott új májat és vesét.

Balkány:

- 13 néptáncsoport műsorát tekinthették meg az érdeklődők az augusztus 20-ai programsorozat részeként, a III. Gyermekek-néptáncgyűttesek fesztiválján.

MÁR NEGYEDSZER KÁPOSZTÁZTUNK!

A Szent István-napi állami ünnep jegyében augusztus 20-án került megrendezésre városunk egyre ismertebb és elismertebb gasztronómiai versenye, a **BALKÁNYI TÖLTÖTKÁPOSZTA-VERSENGÉS**. Az idén épp egy tucat, azaz 12 csapat mutatta meg főzőtudományát a szakmai berkekben nagy hírű **Kelemen Helmut** mesterszakács és szakoktató előtt, akinek nem kis fejtörést okozott a legfinomabb és a legkülönlegesebb káposzták megtalálása. No, nem azért, mert bármi kifogást talált volna az ételekben, hanem épp az ellenkezője miatt! Nehéz feladat ugyanis tökéletes és tökéletes káposzták között dönteni, hát még akkor, ha azok készítői szívüket-lelküket belefőzték ételeikbe. A városi rendezvény ebben az évben is rengeteg érdeklődőt vonzott – és nem csak a versenyző csapatok által. Sokan voltak kíváncsiak a lakosság köréből is a programra, ki az ünnepi kenyérszentelésre, ki az ételek elkészítésének folyamatára, majd kóstolásra, ki pedig a Nyírségi Generációkért Egyesület szervezésében megvalósuló **Mészáros Árpád**

pád Zsolt-koncertre érkezett a Művelődési Ház és Könyvtár közösségi helyszíneire.

Az idei díjazottak:

I. helyezett:

„KÁPOSZTAVARÁZSLÓK” –

Nyugdíjas Klub Egyesület

II. helyezett:

„EGYÜTT EGYMÁSÉRT” –

Városvédő és Szépítő Természet-

védő Baráti Egyesület

„HIVATALI TÖLTIKÉZŐK” –

Polgármesteri Hivatal

III. helyezett:

„TÜZESKEDŐK” –

Balkányi Önkéntes Tűzoltó Egye-

sület

„KÁLLÓI LAKODALMASOK” –

Kállai Lakodalmás Egyesület

„TÉSZTÁS CSAJOK” –

Balkányi Tésztaüzem

KÜLÖNDÍJ-ban részesült:

„SZENT MIKLÓS UDVARA” –

balkányi görögkatolikus egyház-

község intézménye

A díjazottak mellett elismerés il-

leti a többi csapatot is, akik a

mindannyian a **IV. helyezést** ér-

ték el ételükkel/ételeikkel:

„ÖRÖKIFJAK” – *baráti társaság*

„NYELVI KÁPOSZTÁK” –

Ótről a Hatra Nyelvi Egyesület

„SPORTKÁPOSZTÁK” –

a BSE és a BISE közös csapata

„SZAMOSI TÖLTÖGETŐK” –

Géberjén község

Mint az önkormányzat által fi-

nanszírozott versengés szervező

intézménye, a Balkány Városi Könyvtár és Művelődési Ház ezúton mondunk köszönetet a versenyzőknek lelkes részvételükért. Különösen hálásak vagyunk a **8. b-s öregdiákok** csapatának munkájáért, főként **Kékési Zsolt és felesége, Anita** önzetlenségéért és támogatásáért, akik idén kiemelkedő szerepvállalással járultak hozzá a program sikeréhez.

Köszönjük továbbá mindazoknak, így a diákmunkásoknak, az önkormányzat alkalmazottjainak, a városi konyha dolgozóinak, hogy előzetes és utómunkájukkal aktív segítséget nyújtottak a program megvalósításában.

INTÉZMÉNYEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK

MÚLTIDÉZŐ

SZŐLŐSKERTEK BALKÁNYBAN

A szőlőskerteket a településtől kicsit messzebb, elkülönítve hozták létre. A művelésre csak kevésbé alkalmas, gyenge talajú, meredekebb, dombosabb területekből álló helyeket jelölték ki erre a célra. Elnevezésük többnyire szőlőhegy, szőlődomb. Ha azonban eltévedt Balkányba egy zempléni ember, akkor minden bizonnyal a mi hegyeinken jót derülhetett. Hiszen ezek csak nekünk hegyek, a Zemplénben csak dombocskák!

Balkányban két jelentősebb öszszefüggő szőlőskert volt. A Gencsy rét és a Szilvay gaz mögött a Fényes kert, mely nagy valószínűséggel a terület volt tulajdonosa után kapta a nevét. A település északkeleti részén pedig a Nagykert és a Kiskert, vagy, ahogy még a köznyelv nevezte a Perkedúti szőlő.

A Fényes kerti szőlő területe 143031 négyzetméter. A szőlőskertet garádja, kerítés vette körül, védelmezve a szőlőt az esetleges elkóborolt állatoktól és a tolvajoktól. A kerítés visszacsönkolt gledícia (népies nevén krisztusfa) volt, mely közé a levágott tüskés hajtásokat, a venyigéket, gallyakat pakolták. Ezt nevezték garádjának. E kerítés kiegészült az árokkal, bakháttal, felhányt földdel.

Hazafelé, idős Dupai Ferenc

Szőlőcsősz is fogadtak a gazdák. Az 1960-as évektől ismerjük pár csősz nevét. Pelley Ferenc, Fontos Péter, Kiss Sándor, Nagy Pál nevét őrizte meg az emlékezet. Sajnos csak kevés gazda nevét ismerjük, pedig közel 80 család művelte itt a szőlőjét. Ilyenek voltak többek között a Nagy, Farkas, Karsai, Dupai, Dzsurbán, Szakács, Bede, Tálás, Szálku, Szabó, Magyar, Mihály, Varga, Juhász, Dublinszky, Oláh családok. A gazdák többnyire a településünk déli részén, a szőlőhöz közelebb laktak. A Fényes kerti szőlő körül a legeltetői közösség használta a területet. Talán ezért is volt szükség egy biztosabb, folyamatosan karbantartott garádjára. A legeltetői közösség elnöke Tóth József volt.

A szőlőnek egy főbejárata volt, ami fából készült. A bejárat egy nagykapuból és egy kiskapuból állt. Minden gazdának volt egy fából faragott kulcsa a kapuhoz. A szőlőtulajdonosok szőlőit egymástól szélesebb barázda, bakhát választotta el. De volt olyan is, ahol a jó szomszédi kapcsolatok miatt erre nem volt szükség. A közös sor felét kapálta az egyik, míg a másik felét a másik tulajdonos. Attól függően, hogy a szőlő tulajdonosa melyik országrészről került Balkányba, nevezték a szőlőterületek mértékegységét nyilasnak, láncnak, holdnak, de hallhattunk olyat is, hogy aszerint határozták meg a földterület nagyságát, hány kapás tudta a szőlő területét egy nap alatt bekapálni. Ha öt kapás, akkor a földterület nagyságát öt kapásnak határozták meg. Az eligazodást nehezítette, hogy országrészenként e mértékegységek különböző nagyságú területet is lefedhettek.

Idős Dupai Ferenc munka közben

1970-től bevezették a hektár mértékegységet. De ekkor már nem valószínű, hogy bárkinek is volt a településen hektár, azaz 10000 négyzetméternyi szőlője. Az államosítás és az öröklődések miatt a szőlőterületek szép lassan elvesztek, felaprózódtak.

Ritkán, de előfordultak nyeles telkek is. A szőlősorokat sorba ültették, de találhattunk nem sorba ültetett, a bujtatás miatt sortalanná vált szőlőket is. A szőlőt tőkén nevelték, huzalos termelést szinte csak az erősebb hajtásnövekedésű szőlőknél használták. A leginkább jellemző szőlők az otello, izabella, elvira, delavári, bakator, piros és fehér sasza, ferkó, piros és fehér kövidinka, oportó és elvéve a noah voltak.

A gyümölcsfák közül jellemző volt, a rozssal érő körte, az almák közül a cirkás nyári, a batul, a borizú és a csörgőalma, a szilvák közül a berbencei, a veres és a cukorszilva volt leginkább elterjedt. A több szőlősorból álló, szélesebb területű szőlőkben előfor-

dult a dió, cseresznye és a meggy.

Azok, akiknek semmilyen falun belüli ingatlana nem volt, a lakhatása sem volt megoldható a szűkös anyagi helyzete miatt, a szőlőskertben olcsóbban tudtak ingatlanhoz jutni. Így tett az 1930-as években S.- né is, aki 800 négyszögöl szőlőjükben épített magának egy 12 négyzetméteres veremlakást. Itt éltek a szőlőjük terméséből és feltehetőleg a szőlőben végzett napszámból. Más épület ekkor, ebben a szőlőben nemigen volt.

Az 1970-es 1980-as évekből a Magyar-Szálku és a Varga Mihály-féle kunyhóra emlékezhetünk. Falazatuk patics és deszka. Pihe-nésre, maximum szerszámtárolásra szolgáltak. Bort nem tároltak benne. A szüretelt szőlőt szekéren, kádakban hazaszállították és otthon préselték ki. A kis házikók előtt lugas, virág, többnyire petúnia volt. A permetezéshez használt vizet biztosító kutakat a szőlőbirtokosság közösen ásatta. A Fényes kertben két kút volt.

MÚLTIDÉZŐ

Onnan ittak, locsoltak, permeteztek. Permetezni a direkt termő szőlőket nemigen kellett. De ha mégis voltak kártevőkre, lisztharmatra, gombára érzékeny szőlő és gyümölcs fajták a kertben, akkor azokat nikotinnal, rézgáliccal (amit mézpermettel kombináltak) és kénporral permetezték. Lombtrágyának igen hatékony volt a vízbe áztatott csalánlevél. Azonban az így elkészült levét, sok mindennek lehetett nevezni, de illatosnak nem. Perked úti szőlő, Nagykert és Kis-kert 326964 négyzetméter területű. Deszkából készült kapuja volt, minden gazdának volt hozzá kulcsa. Itt található Balkány harmadik legmagasabb pontja a maga 154 méterével. Elnevezése Szőlő-hegy, régen Somossy-hegyként is emlegették. Míg be nem ültették Biri határát nyárfával, addig a tetejéről a tokaji hegyet is látni lehetett. 200-250 helybeli tulajdonos művelte itt a szőlőjét. A visszaemlékezések az alábbi tulajdonosok neveit őrizték meg. Takács tanító úr, Hegedűs István, Fodor Imre, Szikora Sándor, Tóth János, Uri Béla, Kémeri Ferenc, Bihari Ferenc, Kóródi Ferenc, Nagy István, Reichmann Miklós, Fiskóczy Sándor, Szabó Pál, Noszák Károly, Huszti Józsefné. A Fényes kerti szőlőhöz hasonlóan, ebben a szőlőben is (egy-két esettől eltekintve) ugyanazon szőlőket gyümölcsöket termesztették. A permetezéshez nélkülözhetetlen a víz. Így a nagy kiterjedésű kertben több kút is volt. Sőt 1901. március 22-én a gazdákkal közös egyetértésben Nagy József kertbíró egy pályázatot írt ki kútfúrás végzők számára. A pályázat szerint olyan fúrtkútra várnak ajánlatokat, aminek vízhozama percenként 30 liter, csöve cinezett, szivattyúja két kifolyó csővel rendelkezik,

és olyan magasan van, hogy székeken levő hordó megtölthető vele.

Mára úgy a Fényes kertben, mint a Nagykertben lévő kutakat felelőtlen emberek szeméttel, építési törmelékkel szórták tele. Az egykor tiszta, gondozott, oly becsben tartott szőlőkbe jobb esetben akácot telepítenek, de akármerre is néz az ember, mindenhol szemét és szemét. Érdemes lenne jobban odafigyelni környezetünkre!

Három szőlőcsősről van tudomásunk, akik védtek a gazdák tulajdonát. Magyar Mihály (kutyájának a neve Bogár), Molnár István és Balogh Miklós. Az 1970-es és 1980-as években 8-10 kisebb házikó, présház épült a szőlőben. Feltehetőleg jóval korábban is voltak már esetleges szerszámtároló fából készült bódék, hisz sok helyen még mikor jóval többen művelték a szőlőterületeiket, több helyen koncentrálódva kovácsolt, már jórészt a rozsdától megevett szegeket találtam nagyobb mennyiségben. Mesélték, hogy 1944 októberében a szőlőn keresztül is érkeztek Balkányba a Kállósejmen felől visszavonuló német csapatok töredékei és az előre törő szovjet katonák. Talán ezt igazolja, hogy a nyolcvanas években a szőlő Perkedpuszta felőli részén találtam egy erősen rozsdás, eke által elvágott német rohamsisak töredékét.

De nem csak ennyi szőlőterület volt Balkányban. 1939-ben Balkány területe 15645 kat. hold, ebből szőlő 257 hold volt. Szinte minden háznál volt szőlőlugas, ha pedig nagyobb kertje volt a gazdának, akkor pár sor szőlő biztosan volt benne.

Jelentősebb szőlőterületek voltak minden földbirtokos földjén is. Mesélték, hogy a Róssinger szőlő tulajdonosa – aki Balkányban la-

Útban a Fényes kertbe, Dupai Mihály és Dupai Ferenc lovat itat

kott a Szakolyi úton – háza előtt volt egy rózsabokor. Mindig azon ellenőrizte a lisztharmat megjelenését, hogy kell-e permeteznie már a szőlőjében. Megfigyelte, ha megjelenik e gombás megbetegedés a rózsáján, akkor permeteznie kell nagyon gyorsan a szőlőjét, mert rövidesen ott is jelen lesz a lisztharmat.

Az 1930-as években Jármy Lászlónak 30 hold, a Huszti családnak 6 kishold, Harstein Ernőnek pedig 15 hold szőlője volt.

A szőlő jelen volt másként is az itt élő emberek életében. Szüret idején, akinek nem volt földje, szőlője, az eljárt napszámba másnak a szőlőjébe dolgozni.

Voltak olyanok is, akik Érmellék-re, Bihardiószegre és Tokajba is jártak szüret idején napszámba.

A szőlő nem csak bort adott, hanem rengeteg munkát és így napszám/kereseti lehetőséget is. A szőlőtulajdonosok nagy gondot fordítottak a szőlőikre. Lelkiismereti ügyet csináltak belőle, hogy mindig szép, rendezett legyen. Meg tartottak is tőle, hogy megszólják őket, ha gazos. Az elhanyagolt ingatlan gondot jelentett a szomszéd telkek tulajdonosainak, mert a felmagzott dudva „áldásként” szórt a magjait a szomszédoknak is. Így az elkövetkező évben még több munkát adtak a tulajdonosainak.

A rossz szomszédság török átok, mondták régen. Egy gazos kerttel könnyen lehetett örök életre szőlő haragost szerezni.

Molnár Zoltán

KÖZÉRDEKŰ

HŐSI SÍROK KUTATÁSA ÉS GONDOZÁSA MAGYARORSZÁGON ÉS BALKÁNYBAN

2024. szeptember 28-án (szombat), 9.30-tól a balkányi Művelődési Ház nagytermében Kovács Imre, a Német Hadisírgondozó Népi Szövetség magyarországi megbízottja, Bihari Márk t. százados, a Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 5. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda tisztje és Molnár Zoltán József pedagógus, civil hadisírgondozó tart előadást a hősi sírok magyarországi és balkányi kutatásáról, gondozásáról. A rendezvényen vendégünk lesz Nagy Zsolt alez-

FOTÓ: MOLNÁR ZOLTÁN

redes, a MH Társadalmi Kapcsolatok és Hadisírgondozó Főnökség vezetője, valamint Kertész József őrnagy, a MH KIKNYP 5. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda irodavezetője.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Molnár Zoltán

Ünnepeljünk együtt!

Balkány **VÁROS** **2024.**
09.07.
napja

Városi Sportcentrum

ka **13.30**
la
ka *Gyerekkoncert*

CSONKA ANDRÁS **14.30**

16.00

AUREVOIR.

Debreceni Mazsorett Együttes

Ünnepi műsor **17.30**

19.00

FOLLOW THE FLOW

TANKCSAPDA

21.30

23.00 TÚZIJÁTÉK

Egészségügyi szűrések

honvédségi bemutató

Zozy bohóc

szerencsepercek

tűzoltósági bemutató

BÜFÉ

BAZÁR

VIDÁMPARK

játszóház